

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

ПРЕГОВАРАЧКИ ТИМ

eu
me

*Изрази који су у овој Брошури употријебљени за физичка лица у мушком роду,
подразумијевају исте изразе и у женском роду.*

УВОДНА РИЈЕЧ ГЛАВНОГ ПРЕГОВАРАЧА

Црна Гора је успјешно закорачила у трећу годину преговора о приступању ЕУ. Резултати које смо остварили представљају добре темеље за нове европске успјехе. Свједоче да се уложени напор и рад исплатио и мотивишу да с истим еланом наставимо даље.

Посебна вриједност прве двије године преговора је у томе што смо оснажили унутрашњи дијалог и сарадњу по питању чланства у ЕУ. Идеја европске интеграције као унутрашњег задатка и циља од чијег остварења ће имати користи сви наши грађани удружила је сав расположиви људски капитал у земљи, кроз обједињавање потребних знања, искуства и енергије.

Прву годину преговора обиљежило је формирање преговарачке структуре која броји преко 1300 особа и одржавање састанака експланаторног и билатералног скрининга који су трајали од марта 2012. до 28. јуна 2013. Скрининг је помогао да се сагледа стање ствари у свим областима, као и да се уоче највећи институционални, правни и инвестициони изазови за Црну Гору.

Посебан успјех црногорске администрације и цијелог друштва у протекле двије године представља привремено затварање преговора у два поглавља 25. Наука и истраживање и 26. Образовање и култура и отварање преговора у још десет преговарачких поглавља: 4. Слободно кретање капитала, 5. Јавне набавке, 6. Привредно право, 7. Право интелектуалне својине, 10. Информатичко друштво и медији, 20. Предузетништво и индустријска политика, 23. Правосуђе и темељна права и 24. Правда, слобода и безбједност, 31. Вањска, безбједносна и одбрамбена политика и 32. Финансијски надзор.

Ови успјеси су потврда посвећеног рада, добрих резултата и стимуланс да се настави још боље.

У наредним годинама преговора настављамо с реформама које имају за циљ даљу политичку и демократску стабилност, креирање амбијента који ће унаприједити економски раст и развој у правцу побољшања животног стандарда наших грађана и који ће имати конкретне позитивне ефекте у свим областима.

Осим рада на усклађивању домаћег законодавства с европским прописима у свим областима и његовој адекватној примјени, фокус ће бити на даљем јачању нашег административног капацитета и изградњи нових институција.

Чланство у Унији отвара многе могућности, али се за њих треба на вријеме припремити јачајући капацитете, изграђујући експертизу кроз унапређење потребних знања, вјештина и способности, јачање конкурентности и подизање квалитета. Зато приступне преговоре треба схватити као механизам који ће нас постепено припремити за правила која важе унутар ЕУ.

Данас смо богатији за двогодишње искуство и спремнији дочекујемо нове европске задатке.

Подгорица, октобар 2014.

Главни преговарач
Амбасадор Александар Андрија Пејовић

Европски савјет је 9. децембра 2011. прихватио препоруке Европске комисије од 12. октобра 2011. о отварању преговора са Црном Гором у јуну 2012.

„Европски савјет поздравља оцјену Комисије о добром напретку који је Црна Гора остварила, чиме су постигнути укупни задовољавајући резултати. У циљу отварања преговора о приступању с Црном Гором у јуну 2012, Европски савјет задужује Савјет да испита напредак Црне Горе у спровођењу реформи, с посебним фокусом на области владавине права и основних права, посебно у борби против корупције и организованог криминала, на основу извјештаја који ће представити Комисија у првој половини 2012. Позива се Комисија да без одлагања представи оквир за преговоре с Црном Гором у складу са закључцима из децембра 2006. и успостављеном праксом, такође укључујући нови приступ који је предложила Комисија у погледу поглавља о правосуђу и темељним правима и правди, слободи и безбједности. Комисија се, у том контексту, такође позива да покрене процес аналитичког прегледа усклађености правне тековине ЕУ с Црном Гором у горенаведеним поглављима.“

Након одлуке Европског савјета о почетку преговора с Црном Гором, Влада је 29. децембра 2011. именовала амбасадора Александра Андрију Пејовића за главног преговарача за вођење преговора о приступању Црне Горе Европској унији, док је 2. фебруара 2012. донијета Одлука о успостављању структуре за преговоре Црне Горе и ЕУ.

Услиједило је формирање 33 радне групе за вођење преговора по појединим поглављима правне тековине ЕУ и именовање 10 преговарача-чланова Преговарачке групе.

Преговарачка структура данас броји више од 1300 чланова укључујући представнике свих друштвених структура, државних институција, академске заједнице и цивилног сектора. Једну трећину укупних чланова преговарачке структуре чине представници цивилног друштва, док 55% структуре чине жене. Сходно фазама преговарачког процеса, преговарачка структура учествује како у припреми и састанцима аналитичког прегледа законодавства (скрининг), техничким састанцима, припремама и изради преговарачких позиција Црне Горе, тако и испуњавању обавеза које произилазе из преговарачких документа.

У Бриселу је 29. јуна 2012. одржана Међувладина конференција између Црне Горе и ЕУ којом су и формално почели преговори о приступању. На Међувладиној конференцији

су учествовали европски комесар за проширење и сусједску политику **Штефан Филе** и дански министар за европске послове и предсједавајући Савјетом ЕУ **Николај Вамен**, док је црногорску делегацију предводио министар вањских послова и европских интеграција **Милан Роћен**.

*Отварање приступних преговора,
Брисел, 29. јун 2012.*

ПРОЦЕС ОТВАРАЊА ПРЕГОВОРА – ПО ПОГЛАВЉИМА ДЕЦЕМБАР 2012- ЈУН 2014

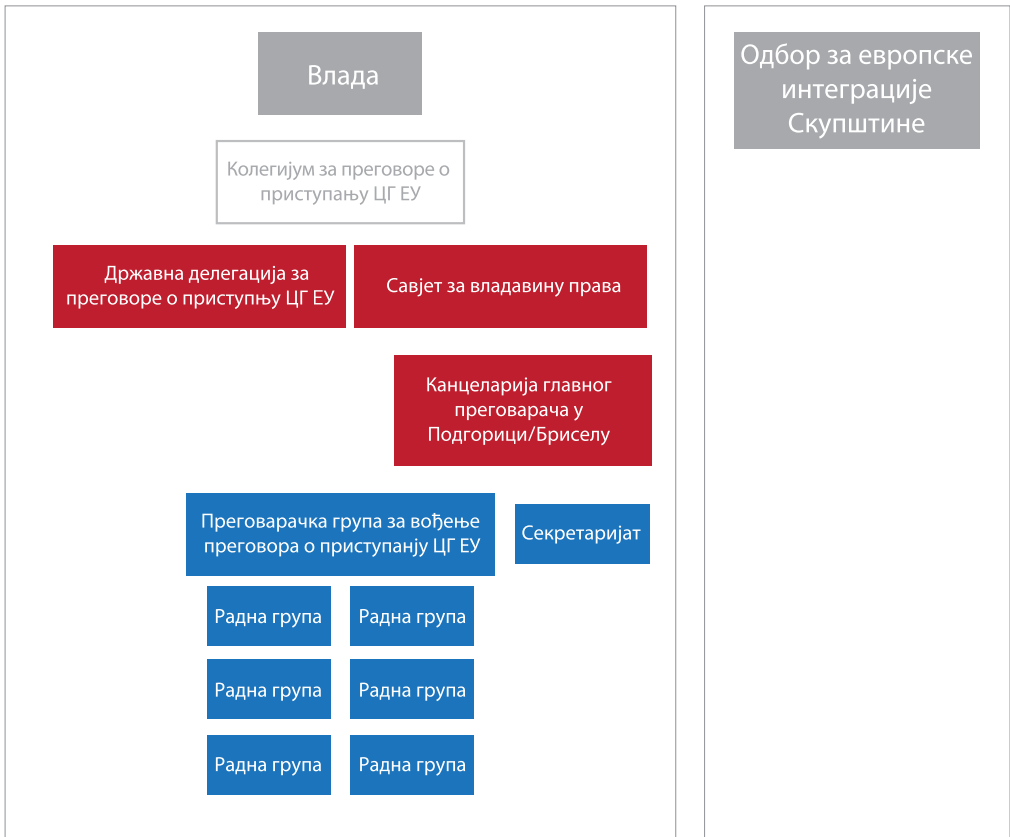

**СТРУКТУРА
ЗА ВОЂЕЊЕ ПРЕГОВОРА
О ПРИСТУПАЊУ
ЦРНЕ ГОРЕ
ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ**

Структура за преговоре о приступању Црне Горе Европској унији успостављена је Одлуком Владе Црне Горе од 2. фебруара 2012.

Наведеном Одлуком успостављена су следећа тијела:

- Колегијум за преговоре
- Државна делегација
- Савјет за владавину права (формиран 6. марта 2014. Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о оснивању структуре за преговоре о приступању Црне Горе Европској унији)
- Преговарачка група
- Радне групе
- Канцеларија за подршку главном преговарачу
- Секретаријат преговарачке групе

КОЛЕГИЈУМ ЗА ПРЕГОВОРЕ

Радно тијело Владе које разматра предлоге преговарачких позиција и након спроведене процедуре у надлежном радном тијелу Скупштине Црне Горе, доставља их Влади на усвајање.

Колегијум чине предсједник Владе, потпредсједници Владе и главни преговарач. У раду Колегијума за преговоре могу учествовати и други министри. На Колегијуму за преговоре се расправља о свим питањима у вези с преговорима и одлучује у вези с најосјетљивијим питањима која проистичу из преговарачког процеса. Досад је одржано девет сједница Колегијума.

ДРЖАВНА ДЕЛЕГАЦИЈА ЗА ПРЕГОВОРЕ О ПРИСТУПАЊУ ЦРНЕ ГОРЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Државна делегација води непосредне политичке разговоре и преговоре с државама чланицама и институцијама Европске уније и одговорна је за успјешно одвијање преговора по свим поглављима преговора – правне тековине Европске уније. Државна делегација одговара за свој рад Влади и дјелује у складу са смјерницама за преговоре које усваја Влада. Државна делегација подноси Влади извјештај о стању преговора након сваког састанка међувладине конференције између Црне Горе и држава чланица Европске уније на министарском нивоу, као и посебне извјештаје, уколико то Влада затражи.

Чланови Државне делегације су шеф Државне делегације - министар вањских послова и европских интеграција, замјеник шефа Државне делегације - главни преговарач; замјеници главног преговарача; шеф Мисије Црне Горе при Европској унији и секретар Преговарачке групе.

Државна делегација је до сада учествовала на четири Међувладине конференције на министарском нивоу и на двије Међувладине конференције на замјеничком нивоу.

Прву Државну делегацију на Међувладиној конференцији на министарском нивоу, поводом отварања процеса преговора са Црном Гором, 29. јуна 2012, предводио је тадашњи министар вањских послова и европских интеграција господин Милан Рођен. Чланови делегације били су главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, амбасадор Црне Горе при ЕУ Иван Лековић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Отварање и привремено затварање 25. поглавља Наука и истраживање, Брисел, 18. децембар 2012.

Државну делегацију Црне Горе на другој Међувладиној конференцији на министарском нивоу, у вези с привременим затварањем процеса преговора у поглављу Наука и истраживање, 18. децембра 2012, предводио је министар Игор Лукшић, док су остали чланови делегације били министарка науке госпођа Сања Влаховић, главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, амбасадор Иван Лековић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Отварање и привремено затварање 26. поглавља Образовање и култура, Брисел, 15. април 2013.

Државну делегацију на првој Међувладиној конференцији на замјеничком нивоу, поводом привременог затварања процеса преговора у поглављу Образовање и култура, 15. априла 2013, предводио је главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, а чланови делегације били су амбасадор Црне Горе при ЕУ Иван Лековић, члан преговарачке групе за поглавље 26 професор Анђелко Лојпур, шефица радне групе за поглавље 26 Мубера Курпејовић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Отварање поглавља 5, 6, 20, 23 и 24, Брисел, 18. децембар 2013.

Државну делегацију Црне Горе на трећој Међувладиној конференцији на министарском нивоу, поводом отварања процеса преговора у пет преговарачких поглавља, укључујући поглавља владавине права, 18. децембра 2013, предводио је министар Игор Лукшић, а чланови делегације били су министар правде Душко Марковић, министар унутрашњих послова Рашко Коњевић, главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, амбасадор Иван Лековић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Отварање поглавља 7. Право интелектуалне својине и 10. Информатичко друштво и медији, Брисел, 31. март 2014.

Државну делегацију на другој Међувладиној конференцији на замјеничком нивоу, у вези с отварањем процеса преговора у поглављима Информатичко друштво и медији и Право интелектуалне својине, 31. марта 2014, предводио је главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, а чланови делегације били су амбасадор Црне Горе при ЕУ Иван Лековић, шеф радне групе за поглавље 7 Новак Аџић, шефица радне групе за поглавље 10 Ружица Мишковић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Државну делегацију Црне Горе на четвртој Међувладиној конференцији на министарском нивоу, поводом отварања процеса преговора у три преговарачка поглавља, 24. јуна 2014, предводио је министар Игор Лукшић, а чланови делегације били су главни преговарач амбасадор Александар Андрија Пејовић, амбасадор Иван Лековић и секретар Преговарачке групе Миливоје Јуришић.

Отварање поглавља 4. Слободно кретање капитала, 31. Вањска, безбједносна и одбрамбена политика и 32. Финансијски надзор, Брисел, 24. јун 2014.

ОДБОР ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Скупштина Црне Горе има важну улогу у надгледању тока приступних преговора с ЕУ и усклађивања црногорског законодавства са правном тековином Европске уније.

У циљу јачања улоге Скупштине у процесу интеграције у ЕУ, у мају 2012. је усвојена Одлука о измјенама и допунама Пословника Скупштине Црне Горе којом су умјесто ранијег Одбора за међународне односе и европске интеграције основана два одбора - Одбор за међународне односе и исељенике и Одбор за европске интеграције који је кључно скупштинско тијело у праћењу преговора с ЕУ.

У надлежности Одбора за европске интеграције је да прати преговоре о приступању Црне Горе Европској унији, надгледа и оцјењује ток преговора и даје мишљења и смјернице у име Скупштине о припремљеним преговарачким позицијама, разматра информације о преговарачком процесу и разматра и даје мишљења о питањима која се отварају током преговора, као и да разматра и оцјењује дјеловање преговарачког тима. Одбор има предсједника и дванаест чланова.

Усвајањем Резолуције о начину, квалитету и динамици процеса интеграције Црне Горе у Европску унију у децембру 2013, додатно је дефинисан положај Скупштине Црне Горе и Одбора за европске интеграције у преговарачком процесу.

САВЈЕТ ЗА ВЛАДАВИНУ ПРАВА

Отварањем преговора у поглављима 23 и 24, Црна Гора је ушла у нову и захтјевнију фазу, што подразумијева континуирани рад и ефикасну координацију активности у области владавине права. Стога се јавила потреба за формирањем тијела које ће, у оквиру постојеће структуре за преговоре, бити одговорно за праћење рада државних органа, органа јавне управе и других органа и институција у области владавине права, с циљем унапређења спровођења приоритетних обавеза у процесу преговарања у овој области.

Измјенама и допунама Одлуке о оснивању структуре за преговоре о приступању Црне Горе Европској унији, коју је Влада донијела 6. марта 2014, формиран је Савјет за владавину права, као надлежни орган за праћење преговора у области владавине права, односно у преговарачким поглављима 23 и 24.

Савјет се састоји од предсједника, потпредсједника и 39 чланова. Предсједник Савјета је потпредсједник Владе за политички систем, унутрашњу и вањску политику. Замјеник предсједника Савјета је министар унутрашњих послова. Чланови савјета су: генерални секретар Скупштине Црне Горе, генерални секретар Владе, министар одбране, министар финансија, министар вањских послова и европских интеграција, министар просвјете, министар културе, министар економије, министар саобраћаја и поморства, министар одрживог развоја и туризма, министар здравља, министар за људска и мањинска права, министар за информационо друштво и телекомуникације, министар рада и социјалног старања, главни преговарач за вођење преговора о приступању Црне Горе Европској унији, предсједник Врховног суда Црне Горе, Врховни државни тужилац, предсједник Судског савјета, Заштитник људских права и слобода Црне Горе, директор Агенције за националну безбједност, директор Управе полиције, директор Управе царина, директор Управе за инспекцијске послове, директор Управе за антикорупцијску иницијативу, директор Управе за јавне набавке, директор Управе за спречавање прања новца и финансирања тероризма, директор Управе за збрињавање избјеглица, директор Управе за кадрове, директор Управе за некретнине, директор Управе за имовину, предсједник Државне комисије за контролу поступака јавних набавки, директор Дирекције за заштиту тајних података, предсједник Комисије за спречавање сукоба интереса, директор Агенције за заштиту личних података и слободан приступ информацијама, директор Јавне установе Виша стручна школа „Полицијска академија“, предсједник Државне изборне комисије, предсједник Савјета Државне ревизорске институције, извршни директор Центра за едукацију носилаца правосудне функције, генерални секретар Заједнице општина Црне Горе.

Надлежности Савјета су да прати спровођење обавеза у поглављима 23. Правосуђе и темељна права и 24. Правда, слобода и безбједност, испитује разлоге кашњења у спровођењу обавеза и даје препоруке државним органима, органима државне управе и другим органима и институцијама за хитну акцију како би се спровеле обавезе из ових поглавља, као и да обавља друге послове који проистичу из Одлуке о формирању структуре за преговоре.

ПРЕГОВАРАЧКА ГРУПА

Преговарачка група је задужена за стручни и технички ниво преговора с институцијама и државама чланицама Европске уније, по свим поглављима преговора – правне тековине Европске уније.

Преговарачка група разматра и утврђује предлоге преговарачких позиција и за свој рад одговара шефу Државне делегације и Влади. Преговарачка група обавља послове у складу са смјерницама и инструкцијама шефа Државне делегације. Преговарачка група шефу Државне делегације и Влади подноси извјештаје о стању преговора након сваког састанка међувладине конференције, као и посебне извјештаје, уколико то шеф Државне делегације и Влада затраже. Досад је одржано 13 састанака Преговарачке групе.

Преговарачку групу чине главни преговарач, десет чланова преговарачке групе задужених за поједина поглавља преговора, шеф Мисије Црне Горе при ЕУ и шеф Секретаријата преговарачке групе. Преговарачка група је досад одржала 13 састанака на којима је расправљано о 23 преговарачке позиције, 2 извјештаја о испуњеним обавезама у преговарачком поглављу, као и 10 извјештаја о преговарачком поглављу.

Именоване црногорских преговарача је текло паралелно с формирањем радних група за вођење преговора, од фебруара 2012. до априла 2013. Током тог периода именовано је једанаест преговарача за 33 поглавља правне тековине ЕУ који чине Преговарачку групу.

Свако од једанаест преговарача је задужен за, најмање, двије области, односно поглавља. Иако се разликују по обиму и сложености, свако од преговарачких поглавља има своју специфичну тежину и вриједност за свеукупни преображај друштва. Ако цјелокупну правну тековину посматрамо као својеврстан мозаик, онда сваки од 33 дијела представља непроцјењиво важан сегмент за креирање коначне слике.

ПРЕГОВАРАЧИ

Александар Андрија ПЕЈОВИЋ
Главни преговарач и преговарач за
22. и 31, 34, 35. поглавље

Никола ВУКИЋЕВИЋ
Генерални директор за буџет у
Министарству финансија, преговарач за
5, 16, 29, 32. и 33. поглавље

Ангелина ЖИВКОВИЋ
В.д. генералног директора за државне
путеве у Министарству саобраћаја и
поморства, преговарач за 14, 15. и 21.
поглавље

Анђелко ЛОЈПУР
Професор на Универзитету Црне Горе
преговарач за 10, 25. и 26. поглавље

Аријана НИКОЛИЋ
Директорица за тржиште рада и
запошљавање у Министарству рада и
социјалног старања, преговарач за 2.
и 19. поглавље

Игор НОВЕЉИЋ

Секретар Министарства економије,
Преговарач за 1, 8. и 30. поглавље

Далиборка ПЕЈОВИЋ

Државна секретарка у Министарству
одрживог развоја и туризма, преговарач
за 27. и 28. поглавље

Светлана РАЈКОВИЋ

Генерална директорица за међународну
правну сарадњу и европске интеграције
у Министарству правде, преговарач за
23. и 24. поглавље

Владимир САВКОВИЋ

Доц. др на Правном факултету УЦГ,
преговарач за 3, 6, 7. и 20. поглавље

Данијела СТОЛИЦА

Помоћница министра за пољопривреду
и рибарство у Министарству
пољопривреде и руралног развоја,
преговарач за 11, 12. и 13. поглавље

Никола ФАБРИС

Вицегувернер ЦБЦГ,
преговарач за 4, 9, 17. и 18. поглавље

РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ВОЂЕЊЕ ПРЕГОВОРА

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у децембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Игор Новељић**, секретар Министарства економије, шеф радне групе је **Нина Вујошевић**, помоћница министра економије. Секретар радне групе је **Татјана Томић** из МВПЕИ. Радну групу чини 47 чланова (33 из државних институција и 14 из цивилног сектора).*

Слободно кретање робе је једна од четири основне слободе којима се обезбјеђује ефикасно функционисање унутрашњег, односно јединственог тржишта ЕУ. Ово поглавље се односи на уклањање свих препрека на подручју трговине које онемогућавају стављање производа који су поријеклом из других држава чланица Уније на национална тржишта. То се постиже уједначавањем националних прописа у областима стандардизације, акредитације, метрологије, надзора над тржиштем, процедуралним мјерама и директивама старог и новог приступа.

Ускладити се с правном тековином ЕУ у овом поглављу значи прилагодити своју економију на начин да се обезбиједи слободан приступ тржишту од више од 500 милиона потрошача и 23 милиона привредних друштава.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Аријана Николић**, директорица за тржиште рада и запошљавање у Министарству рада и социјалног старања, шеф радне групе је **Вукица Јелић**, директорица Завода за запошљавање. Секретар радне групе је **Срђан Тетковић** из МВПЕИ. Радну групу чине 33 члана (18 из државних институција и 15 из цивилног сектора).

Циљ политике слободе кретања радника је да се држављани ЕУ могу слободно кретати, боравити, студирати и радити у било којој држави чланици ЕУ. Слободно кретање радника, које је уграђено у Уговоре ЕУ, је саставни елемент јединственог тржишта и средишњи елемент његовог успјеха. Оно подстиче привредни развој омогућавајући људима да путују и купују преко границе.

Према одредбама правних прописа Европске уније, радник који се сели у другу државу чланицу има одређена права. То су: право на рад без радне дозволе, једнакост поступања у запошљавању с држављанима чланице у којој се рад обавља, право на једнаку социјалну сигурност какву имају и држављани чланице у којој се радник запошљава, право чланова породице да се придруже раднику и да примају породичну накнаду, потпуна координација система социјалне сигурности и узајамно признавање квалификација.

ЕУРЕС је европска мрежа јавних служби за запошљавање која има за циљ да промовише слободу кретања радника унутар ЕУ, нарочито кроз блиску сарадњу између националних служби за запошљавање ради размјене информација о могућностима запошљавања.

Европска картица здравственог осигурања (ЕЗКО) је бесплатна картица која омогућава држављанима ЕУ да, током привременог боравка у било којој држави чланици ЕУ, Исланду, Лихтенштајну, Норвешкој и Швајцарској, користе медицински нужне здравствене услуге према истим условима и по истој цијени (бесплатно у неким земљама), какву имају особе осигуране у тој земљи.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Владимир Савковић**, доцент др на Правном факултету Универзитета Црне Горе, шеф радне групе је **Павле Радовановић**, генерални секретар Привредне коморе. Секретар радне групе је **Милена Буро** из МВПЕИ. Радну групу чине 32 члана (14 из државних институција и 18 из цивилног сектора).

Ускладити се с правном тековином ЕУ у овом поглављу значи прилагодити своје тржиште условима неопходним за цјелокупан развој економије земље, као и за признавање стеченог образовања наших држављана у свим државама ЕУ.

Ово поглавље обухвата три области: оснивање предузећа, стручне квалификације и поштанске услуге.

Право оснивања предузећа ће омогућити црногорским пословним субјектима да покрену, започну и обављају привредне дјелатности на стабилан и континуиран начин у једној или више држава чланица ЕУ.

Међусобно признавање стручних квалификација је дио платформе пружања услуга на унутрашњем тржишту који подразумијева успостављање система који ће вршити аутоматско признавање образовних исправа за регулисане професије (доктор медицине, доктор стоматологије, ветеринар, архитекта, фармацеут, медицинска сестра и бабица) стечених у било којој чланици ЕУ.

Такође, циљ овог поглавља је стварање заједничког тржишта за поштанске услуге и осигурање квалитета услуга које се пружају.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у децембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Никола Фабрис**, вицегувернер Централне банке Црне Горе, шеф радне групе је **Маријана Митровић-Мијатовић**, директорица Сектора за истраживање и статистику у Централној банци Црне Горе. Секретар радне групе је **Милена Биро** из МВПЕИ. Радну групу чине 33 члана (29 из државних институција и 4 из цивилног сектора).

Слободно кретање капитала омогућава проток средстава унутар Европске уније, олакшава прекограничну трговину, доприноси мобилности радника, олакшава прикупљање капитала потребног за започињање пословања и раст привредних субјеката и функционисање интегрисаног, отвореног и ефикасног унутрашњег тржишта, што је од интереса за све грађане ЕУ. Ово поглавље прописује правила слободног кретања капитала међу државама чланицама Уније, а она обухватају забрану свих рестрикција у кретањима капитала и плаћањима.

Ускладити се с правном тековином ЕУ у овом поглављу значи прилагодити своје законе и тржиште капитала условима несметаног промета капитала, условима недискриминисаног уживања својинских права, и циљу јачања система борбе против прања новца. За грађане ова слобода значи могућност обављања многих операција изван граница Црне Горе, као што је отварање банковних рачуна, куповина акција у страним компанијама, инвестирање гдје је то најисплативије, као и куповина некретнина. За привредна друштва ова слобода значи могућност инвестирања и посједовања европских привредних друштава и активна улога у њиховом управљању. За државне институције ова слобода значи ниже стопе зајма него раније, што знатно олакшава финансирање трошкова школства, здравства и свих облика јавне потрошње.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у јулу 2012. Преговарач за ово поглавље је **Никола Вукићевић**, генерални директор за буџет у Министарству финансија, шеф радне групе је **Мерсад Мујевић**, директор Управе за јавне набавке. Секретар радне групе је **Милена Биро** из МВПЕИ. Радну групу чини 29 чланова (25 из државних институција и 4 из цивилног сектора).

Јавне набавке у ЕУ представљају значајно тржиште. Према процјенама Европске комисије, укупна вриједност јавних набавки износи 16% бруто националног производа Уније.

Систем јавних набавки се темељи на општим начелима транспарентности, једнаког третмана, слободе тржишног надметања и недискриминације. Циљ европског законодавства на овом подручју је осигурати даваоцима услуга, испоручиоцима роба и извођачима радова могућност надметања на јавним тендерима у државама чланицама ЕУ и јачање економског развоја и ефикасности.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у августу/септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Владимир Савковић**, доцент др на Правном факултету Универзитета Црне Горе, шеф радне групе је **Горан Николић**, савјетник у Министарству економије. Секретар радне групе је **Татјана Томић** из МВПЕИ. Радну групу чини 27 чланова (17 из државних институција и 10 из цивилног сектора).*

Ово поглавље се односи на оснивање и пословање привредних друштава у државама чланицама Европске уније. Обухвата два дијела: право привредних друштава у ужем смислу, рачуноводство и ревизију.

Право привредних друштава у ужем смислу односи се на правила о оснивању, регистрацији, домаће и прекогранично спајање и подјелу привредних друштава. Област рачуноводства и ревизије укључује успостављање система провјере квалитета рада ревизорске струке и дјелотворног система јавног надзора, као и система јавног објављивања годишњих финансијских извјештаја.

Циљ усклађивања црногорског права привредних друштава с европским законодавством и новим тенденцијама на овом подручју је стварање услова који ће свим домаћим пословним субјектима омогућити да постану релевантан и равноправан учесник савременог привредног свијета. Осим тога, усклађивањем законодавства уједно се покушава избјећи правна несигурност која може представљати додатну препреку пословању и инвестицијама.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Владимир Савковић**, доцент др на Правном факултету Универзитета Црне Горе, шеф радне групе је **Новак Аџић**, директор Завода за интелектуалну својину. Секретар радне групе је **Марко Мрдак** из МВПЕИ. Радну групу чини 21 члан (15 из државних институција и 6 из цивилног сектора).

Интелектуална својина подразумева ауторско и сродна права, као и права индустријске својине.

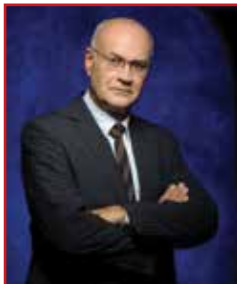
Ауторско право односи се на право аутора да располаже својим књижевним, научним или уметничким дјелима, те дјелима из других подручја стваралаштва. Циљ европских прописа у погледу заштите ауторског права је прилагођавање националних прописа држава чланица како би се на најбољи могући начин могао пратити технолошки развој, али и међународне обавезе прихваћене у оквиру Свјетске организације за интелектуалну својину.

Индустријска својина обухвата права којима произвођачи штите од конкурената своје пословне интересе, положај на тржишту и средства уложена у истраживање, развој и промоцију производа. Индустријски дизајн штити нови вањски облик или изглед производа, а осим њега, од осталих мјера заштите појединих аспеката и својстава производа, ту су и патент којим се штити ново рјешење неког техничког проблема, те жиг који служи за разликовање од сличних производа или услуга које већ постоје на тржишту.

Правна тековина Европске уније одређује заједничку полазну тачку за заштиту индустријског дизајна те успоставља заједнички систем за индустријски дизајн Уније (РЦД) те жиг Уније (ЦТМ).

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у августу/септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Игор Новељић**, секретар Министарства економије, шеф радне групе је **Зоран Перишић**, помоћник министра економије. Секретар радне групе је **Марко Мрдак** из МВПЕИ. Радну групу чини 26 чланова (14 из државних институција и 12 из цивилног сектора).*

Правна тековина ЕУ која се односи на конкуренцију обухвата политику тржишне конкуренције и контролу државне помоћи. Државе чланице ЕУ су усагласиле заједничка правила која свим учесницима омогућују равноправан положај у тржишној утакмици.

Правила тржишне конкуренције представљају темељ на ком је формирана тржишна привреда једне земље. Њена је сврха помоћи тржишту да функционише боље у тржишним условима који подједнако важе за све његове учеснике. Тим је правилима одређена заштита од такозваних картела – од склапања забрањених споразума међу предузетницима који, на примјер, служе договарању цијена, ограничавању производње, развоја и улагања, међусобној подјели тржишта или извора набавки.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у марту 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Фабрис**, вицегувернер Централне банке Црне Горе, шеф радне групе је **Ана Влаховић**, савјетница вицегувернера Централне банке. Секретар радне групе је **Зорка Кордић** из МВПЕИ. Радну групу чини 35 чланова (21 из државних институција и 14 из цивилног сектора).*

Ово поглавље се односи на усклађеност прописа у области банкарства, осигурања и реосигурања, пензијских фондова под покровитељством послодавца, тржишта капитала и инфраструктуре финансијских тржишта, с правном тековином ЕУ, али и на њено ефикасно спровођење од стране надлежних супервизорских институција, што за крајњи циљ има подстицање и очување финансијске стабилности.

Ово поглавље обухвата четири области: 1. банкарство и финансијски конгломерати, 2. осигурање и пензијско осигурање под покровитељством послодавца, 3. тржишта хартија од вриједности и инвестиционе услуге и 4. инфраструктура финансијских тржишта.

За спровођење правне тековине ЕУ у овој области надлежни су Министарство финансија, Централна банка Црне Горе - ЦБЦГ, Комисија за хартије од вриједности - КХОВ, Агенција за надзор осигурања - АНО и Фонд за заштиту депозита – ФЗД.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у новембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Анђелко Лојпур**, професор на универзитету Црне Горе, шеф радне групе је **Ружица Мишковић**, савјетница у Министарству за информатичко друштво и медије. Секретар радне групе је **Мелита Раствојер** из МВПЕИ. Радну групу чини 39 чланова (23 из државних институција и 16 из цивилног сектора).

Поглавље Информатичко друштво и медији чини цјелину од три области: електронске комуникације, услуге информатичког друштва и аудиовизуелна политика.

Европски прописи промовишу и подстичу тржишну утакмицу, развој и ширу доступност савремених услуга, као и нових технологија, с нагласком на интересе крајњих корисника услуга.

Кључна питања у оквиру области електронских комуникација су: широкопојасни приступ, стандардизација, интерконеција, тржиште и анализа тржишта, универзалне услуге и права корисника, питања приватности, дигитализација и политика радио спектра. Кључна питања у оквиру области услуга информатичког друштва су: информациона безбједност, е-управа, е-здравство, е-потпис, јавни сектор, е-трговина. Кључна питања у оквиру области аудиовизуелне политике су: аудиовизуелне медијске услуге, јавни радио дифузни сервиси Црне Горе, заштита малолетника, филмско наслијеђе, културна разноликост.

Правна тековина овог поглавља садржи правила која омогућавају ефикасно функционисање заједничког тржишта у подручју телекомуникационих услуга и мрежа, као и њихову промоцију, развој и ширу доступност. Циљ ЕУ је да корисницима осигура услуге по повољним цијенама (телефон, факс, приступ интернету, бесплатни хитни позиви), уз стимулацију тржишне утакмице и смањење доминације монопола који се и даље одржавају за одређене услуге (нпр. приступ интернету велике брзине). Приоритет ЕУ је и спречавање “дигиталног јаза” између богатих и сиромашнијих региона ЕУ с мање приступа интернету.

На подручју аудиовизуелне политике, односно медија, посебан нагласак се ставља на заштиту мелолетника од непримјерених програмских садржаја као и на правила о телетрговини и оглашавању. Промовишу се европска аудиовизуелна дјела, као и дјела независних произвођача, дају се препоруке о медијском плурализму, заштити филмске грађе и сл.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у октобру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Данијела Столица**, помоћница министра пољопривреде и руралног развоја, шефица радне групе је **Кристина Лапчевић**, начелница Одјељења за економске анализе у Министарству пољопривреде и руралног развоја. Секретар радне групе је **Велимир Шљиванчанин** из МВПЕИ. Радну групу чине 74 члана (44 из државних институција и 30 из цивилног сектора).

Заједничка пољопривредна политика је пољопривредна политика ЕУ чији су главни циљеви осигуравање животног стандарда пољопривредника, обезбјеђење стабилног и сигурног снабдјевања храном по цијенама доступним потрошачима, уз очување руралних подручја.

Основни принципи на којима се заснива ЗПП су:

- Заједничко тржиште – Све земље чланице чине јединствено тржиште чиме су за све државе обезбјеђена иста правила наступа, како на заједничком тржишту тако и у трговини са трећим земљама;
- Приоритет Европске уније одражава се у настојању да се избјегну поремећаји на тржишту и успостави стабилност у снабдијевању пољопривредним производима;
- Финансијска солидарност односи се на све земље чланице ЕУ, без изузетака. Оне учествују у покривању трошкова ЗПП, али удио у финансирању није исти за све државе чланице.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Данијела Столица**, помоћница министра пољопривреде и руралног развоја, шеф радне групе је **Зорка Прљевић**, директор Фитосанитарне управе. Секретар радне групе је **Срђан Ђетковић** из МВПЕИ. Радну групу чини 55 чланова (20 из државних институција и 35 из цивилног сектора).

Правна тековина ЕУ у области безбједности хране, ветеринарства и фитосанитарног надзора има за циљ обезбјеђивање високог нивоа заштите здравља потрошача, заштиту здравља и добробити животиња, заштиту здравља биља, уз истовремено спријечавање уношења и ширења заразних и паразитских болести, као и организама штетних за биље у Црну Гору, а самим тим и у Европску унију.

ЕУ примјењује интегрални приступ "од њиве до трпезе", који се састоји се од три дијела која се међусобно надопуњавају:

- безбједност хране: правила хигијене у производњи, преради и стављању у промет хране и хране за животиње, званична контрола и механизми за осигурање безбједности хране;
- ветеринарство: правила о промету животиња и животињских производа, здравље животиња, званична контрола увоза производа из трећих земаља, као и праћење кретања животиња;
- фитосанитарни надзор: правила о контроли штетних организама на биљкама и биљном материјалу, стављање на тржиште средстава за заштиту биља, сјемена и садног материјала, контрола резидуа пестицида у производима биљног поријекла.

Такође, ово поглавље обухвата прописе који се односе на генетски модификоване организме

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у фебруару 2013. Преговарач за ово поглавље је **Данијела Столица**, помоћница министра пољопривреде и руралног развоја, шеф радне групе је **Александар Јоксимовић**, директор Института за биологију мора. Секретар радне групе је **Велимир Шљиванчанин** из МВПЕИ. Радну групу чине 42 члана (24 из државних институција и 18 из цивилног сектора).*

Рибарство је важна привредна грана и историјски посматрано, дуго присутна дјелатност у земљама ЕУ. Рационална експлоатација обновљивих ресурса, као и питања уређења тржишта производа рибарства, структурне политике, надзора и контроле и међународне сарадње у рибарству уређена је Заједничком рибарском политиком ЕУ (ЗРП).

Заједничка рибарска политика ЕУ обухвата питања искоришћавања и управљања рибљим богатствима, питања уређења тржишта производа рибарства, питања структурне политике, надзора и контроле, као и међународну сарадњу у рибарству.

Заједничка рибарска политика изворно је била дио Заједничке пољопривредне политике (ЗПП), а издвајању у засебну политику допринио је улазак у ЕУ земаља са знатним рибарским флотима и морским ресурсима, као и потреба рјешавања нових специфичних проблема, попут очувања ресурса рибе.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

*Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Ангелина Живковић**, вд. генералног директора за државне путеве у Министарству саобраћаја и поморства, шеф радне групе је **Зоран Радоњић**, секретар Министарства саобраћаја и поморства. Секретар радне групе је **Амина Бајровић** из МВПЕИ. Радну групу чине 52 члана (34 из државних институција и 18 из цивилног сектора).*

Правни оквир саобраћајне политике ЕУ омогућава успостављање ефикасног система превоза робе и путника унутар Европске уније као и на међународном нивоу, чиме се доприноси смањењу ограничења међу државама. Саобраћајна политика има за циљ да подмири растуће потребе мобилности грађана и робе у оквиру ЕУ, што се постиже безбједнијим и сигурнијим саобраћајем, побољшањем квалитета саобраћајних услуга, повећањем ефикасности превоза и саобраћајне инфраструктуре кроз информационе и интелигентне транспортне системе. Прописи ЕУ из области саобраћаја дефинишу стандарде за смањење штетног утицаја саобраћаја на животну средину, као и ефикаснију заштиту права путника и спровођење социјалног законодавства.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у фебруару 2013. Преговарач за ово поглавље је **Ангелина Живковић**, вд. генералног директора за државне путеве у Министарству саобраћаја и поморства, шеф радне групе је **Драгица Секулић**, помоћница министра економије. Секретар радне групе је **Сања Радовић** из МВПЕИ. Радну групу чини 26 чланова (11 из државних институција и 15 из цивилног сектора).

Циљеви енергетске политике ЕУ су конкурентност, сигурност снабдијевања и одрживост.

Правни оквир у области енергетике састоји се од правила и политика најприје у погледу конкуренције и државне помоћи, укључујући и сектор угља, услове за равноправан приступ ресурсима за проспекцију, истраживања и производњу у сектору нафте и гаса, унутрашње енергетско тржиште (отварање тржишта електричне енергије и гаса), промоцију обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности, нуклеарну енергију и нуклеарну сигурност и заштиту од зрачења. Што се тиче међународних споразума, поглавље садржи Споразум о Енергетској повељи и сродне инструменте.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у марту 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Вукићевић**, генерални директор за буџет у Министарству финансија, шеф радне групе је **Ново Радовић**, генерални директор за порески и царински систем у Министарству финансија. Секретар радне групе је **Борђе Јанковић** из МВПЕИ. Радну групу чини 39 чланова (31 из државних институција и 8 из цивилног сектора).

Пореска хармонизација означава координацију пореских система чланица ЕУ ради избегавања националних пореских мјера које могу негативно утицати на функционисање унутрашњег тржишта ЕУ.

Свака држава чланица има право да задржи свој порески систем па чак и да уводи нове пореске облике, уз обавезу да неке њихове дијелове усклади с европским прописима. У области пореза и даље се примјењује консензуално одлучивање међу државама чланицама. Ипак, постоје нека заједничка правила која, у духу ненарушавања тржишне утакмице, прописују минималне пореске стопе (ПДВ, акцизе).

Разлике у пореским системима држава чланица, као и у националним пореским политикама које оне воде, изазивају дискриминацију у погледу инвестиција између држава чланица, па је одређена пореска хармонизација постала неопходан услов функционисања јединственог тржишта ЕУ. Циљ ЕУ није да стандардизује националне системе пореза, већ да осигура да они буду компатибилни не само једни с другим, већ и са циљевима постављеним у Уговору о оснивању ЕУ. Ово може бити остварено кроз координацију, вођење заједничке политике и активности у појединим областима, уједначавање националног законодавства путем регулатива и директива, а све у складу с Уговором о оснивању ЕУ.

**Претходни шеф Радне групе, од образовања до јула 2014. била је Татјана Бошковић, самостална савјетница у Министарству финансија.*

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у децембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Никола Фабрис**, вицегувернер Централне банке Црне Горе, шеф радне групе је **Милица Килибарда**, директорица Дирекције за монетарну политику и фискална истраживања у Централној банци Црне Горе. Секретар радне групе је **Зорка Кордић** из МВПЕИ. Радну групу чини 41 члан (35 из државних институција и 6 из цивилног сектора).

Правна тековина Европске уније у области економске и монетарне политике односи се на посебна правила којима се захтијева независност централних банака у државама чланицама, забрањује се финансирање јавног сектора од стране централне банке, као и повлашћен приступ јавног сектора финансијским институцијама и поштовање правила у области фискалне политике и надзора.

Обавеза свих држава чланица ЕУ је да економску политику третирају као заједнички интерес и стално међусобно координирају националне економске политике, као и да остварују уравнотежени национални буџет.

Усклађивање економских политика подразумеива и заједничко планирање интеграција привреде, подстицање привредног раста, осигурање радних мјеста и конкурентности европске економије као цјелине на глобалном нивоу.

Како би се учланиле у Економску и монетарну унију, државе кандидати треба да задовоље услове који су дефинисани Уговором из Мастрихта из 1992:

-Стабилне цијене: инфлација може бити највише до 1,5% виша од стопе инфлације трију земаља са најнижом стопом инфлације;

-Стабилне јавне финансије: буџетски дефицит не смије бити виши од 3% БДП-а; јавни дуг не смије бити виши од 60% БДП-а;

Поред економских критеријума, све земље морају задовољити институционалне критеријуме: ускладити прописе с правном тековином ЕУ и осигурати независност централне банке (функционална, институционална и персонална независност).

**Претходни шеф радне групе, од образовања до септембра 2013. била је Зорица Калезић, савјетница вицегувернера Централне банке.*

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Фабрис**, вицегувернер Централне банке Црне Горе, шеф радне групе је **Гордана Радојевић**, директорица Завода за статистику. Секретар радне групе је **Ана Томковић** из МВПЕИ. Радну групу чини 101 члан (89 из државних институција и 12 из цивилног сектора).

Усклађивање с правном тековином у оквиру овог поглавља је од велике важности, не само за област статистике, већ и за друга преговарачка поглавља, јер се кроз статистику прати напредак у осталим областима преговора.

Циљ преговора у овом поглављу је усклађивање службене статистике с европским стандардима и методологијама, кроз стварање јединственог усклађеног методолошког европског система који уз минималан трошак људских и финансијских ресурса, доставља најквалитетнији податак у најкраћем могућем року и на најприступачнији могући начин свим корисницима.

Од квалитета и доступности статистичких података зависи и квалитет основе на којој се темељи службена политика једне државе. Главни носиоци званичне државне статистике су национални статистички заводи који су одговорни за координацију националног статистичког система. На европском нивоу ту функцију обавља Статистичка канцеларија Европске уније - Еуростат која прикупља и објављује статистичке податке. Европска статистика је заснована на начелима независности, поузданости, повјерљивости, непристрасности и објективности што подстиче земље чланице да побољшају стандарде на којима се службена статистика темељи.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у децембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Аријана Николић**, директорица за тржиште рада и запошљавање у Министарству рада и социјалног старања, шеф радне групе је **Слободан Филиповић**, директор Директората за рад у Министарству рада и социјалног старања. Секретар радне групе је **Драгана Гарбин** из МВПЕИ. Радну групу чини 65 чланова (54 из државних институција и 11 из цивилног сектора).

Политика запошљавања представља стратешке циљеве ЕУ у постизању пуне запослености, добрих радних услова, високе продуктивности и социјалне кохезије у складу с политиком „флексиsigурности“ која значи комбинацију флексибилности и сигурности тржишта радне снаге.

Правна тековина у овом поглављу обухвата минималне стандарде из подручја радног права, једнаког третирања мушкараца и жена по питањима запошљавања и социјалне сигурности, здравља и сигурности на раду. Осим тога, израђена су посебна обавезујућа правила у погледу забране дискриминације по основу расне и етичке припадности, вјере, инвалидитета, доби и полне оријентације.

Европски социјални фонд (ЕСФ) је главни инструмент за спровођење стратешке политике ЕУ у области запошљавања. Фонд је основан 1957. Из Фонда се финансирају мјере за повећање запослености у државама чланицама и регијама ЕУ, посебно у оним мање развијеним.

Европа 2020 је стратегија ЕУ и представља визију како обезбиједити нова и сигурна радна мјеста и бољи живот за грађане. Циљ ове стратегије јесте економски развој заснован на знању (уз очување животне средине), висок ниво запослености, продуктивности и социјалне кохезије.

**Претходни шеф радне групе, од образовања до јуна 2014. била је Весна Симовић, помоћница министра рада и социјалног старања.*

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у септембру 2012. Преговарач за ово поглавље је **Владимир Савковић**, доцент др на Правном факултету Универзитета Црне Горе, шеф радне групе је **Драган Кујовић**, помоћник министра економије. Секретар радне групе је **Владана Митровић** из МВПЕИ. Радну групу чини 47 чланова (36 из државних институција и 11 из цивилног сектора).

Циљ политике предузетништва и индустријске политике Европске уније јесте стварање повољног амбијента за произвођаче и предузетнике, кроз пружање подршке како би били конкурентни са својим производима и могли да послују у праведним и једнаким условима у Европи и широм свијета.

Предмет преговора у овом поглављу су индустријска политика, мала и средња предузећа (МСП) и предузетничка политика, програми Уније, Директива о сузбијању закашњелих исплата, финансијски инструменти помоћи, туристичка индустрија, ваздушна и поморска индустрија, грађевинарство, дрвна индустрија, индустрија челика, метала и других сировина.

Индустријска политика ЕУ настоји да промовише индустријске стратегије које би повећале конкурентност и убрзале прилагођавање структурним промјенама, подстицале на повољно окружење за пословно стварање и раст широм ЕУ, као и на домаће и стране инвестиције. Она такође има за циљ да побољша свеукупну пословну климу у којој мала и средња предузећа функционишу, што укључује приватизацију и реструктурирање.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Ангелина Живковић**, вд. генералног директора за државне путеве у Министарству саобраћаја и поморства, шеф радне групе је **Зоран Вукашиновић**, начелник Одјелења нормативно-правних послова у Министарству саобраћаја и поморства. Секретар радне групе је **Амина Бајровић** из МВПЕИ. Радну групу чини 13 чланова (8 из државних институција и 5 из цивилног сектора).

Транс-европске мреже (ТЕН) представљају окосницу развоја унутрашњег тржишта ЕУ. Циљ овог поглавља је стварање путне, енергетске и телекомуникацијске мреже која ће повезати све земље чланице ЕУ, уз могућност укључивања и трећих земаља.

Без модерне инфраструктуре која би повезала различите регионалне и националне мреже није могуће успоставити слободан проток путника, робе и услуга што представља важан елемент за остваривање економске и социјалне кохезије Уније.

Ово поглавље обухвата транс-европску саобраћајну мрежу, транс-европску енергетску мрежу и транс-европску телекомуникацијску мрежу.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у октобру 2012. Преговарач за ово поглавље је државни секретар за европске интеграције амбасадор **Александар Андрија Пејовић**, шеф радне групе је **Ивана Петричевић**, генерални директор Генералног директората за координацију програма помоћи ЕУ. Секретар радне групе је **Бојан Вујовић** из МВПЕИ. Радну групу чине 35 чланова (30 из државних институција и 5 из цивилног сектора).

Регионална политика Европске уније подразумева финансијску подршку државама чланицама и регионима кроз спровођење пројеката чији је циљ јачање економске, друштвене и територијалне кохезије, с посебним усмјерењем на: (1) смањивање разлика између региона ЕУ у циљу јачања економске и друштвене кохезије; (2) јачање регионалне конкурентности с циљем да Унија, као цјелина, остане конкурентна на свјетским тржиштима и (3) европску територијалну сарадњу с циљем промоције сарадње између региона ЕУ.

Ово поглавље садржи оквирне прописе који дефинишу правила за припрему и одобравање оперативних програма чије се спровођење финансира из Европских структурних и инвестицијских фондова (ЕСИ фондови), тј. Европског фонда за регионални развој и Европског социјалног фонда и – за неке државе чланице – програма Кохезионог фонда уз уважавање територијалне организације сваке државе чланице.

У периоду 2007-2013, за државе чланице ЕУ кроз Европски фонд за регионални развој, Европски социјални фонд и Кохезиони фонд је одређено приближно 338,8 милијарди еура. Средства из ових фондова ће бити доступна Црној Гори након приступања ЕУ.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у марту 2012. Преговарач за ово поглавље је **Светлана Рајковић**, генерална директорица за међународну правну сарадњу и европске интеграције у Министарству правде, шеф радне групе **Бранка Лакочевић**, помоћница министра правде. Секретар радне групе је **Виолета Беришај** из МВПЕИ. Радну групу чини 47 чланова (41 из државних институција и 6 из цивилног сектора).

Циљ овог поглавља је стварање предуслова за независно и непристрасно судство, са неопходним административним капацитетима за заштиту владавине права.

Ово поглавље правне тековине се састоји из области правосуђа, антикорупције, темељних права и права грађана ЕУ. Поред потребе за потпуним усклађивањем националног законодавства с правном тековином ЕУ, потребно је да земља кандидат остварује видљиве и мјерљиве резултате у примјени тих закона.

Правна тековина из области антикорупције се састоји од низа Конвенција УН и Савјета Европе, као и одлука и препорука Европског савјета. Земља кандидат се мора у потпуности ускладити с правном тековином у овој области, али и показати спремност да оствари видљиве резултате како у превенцији, тако и у борби против корупције.

Област темељних права садржи низ конвенција, протокола, повеља и декларација које држава кандидат мора увести у свој правни систем, а при томе такође обезбиједити ефикасно спровођење.

Права грађана ЕУ обухватају услове за остваривање права држављанима земаља чланица ЕУ. Овдје спадају право гласа и кандидовања на изборима за Европски парламент, право гласа и кандидовања за локалне изборе, право слободног настањивања на територији ЕУ и дипломатска и конзуларна заштита. Већина правне тековине из ове области су одлуке и директиве које већином ступају на снагу тек даном уласка у ЕУ.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у марту 2012. Преговарач за ово поглавље је **Светлана Рајковић**, генерална директорица за међународну правну сарадњу и европске интеграције у Министарству правде, шеф радне групе је **Мира Церовић**, савјетник у МУПу. Секретар радне групе је **Милош Радоњић** из МВПЕИ. Радну групу чини 44 члана (42 из државних институција и 2 из цивилног сектора).

Основни циљ реализације свих активности препознатих у оквиру овог поглавља јесте да се омогући слободно кретање људи, уз гарантовање њихове безбједности.

Ово поглавље правне тековине садржи више подобласти: миграције, азил, визна политика, вањске границе и Шенген, правосудна сарадња у грађанским и кривичним стварима, полицијска сарадња и борба против организованог криминала, борба против тероризма, сарадња у области дрога, царинска сарадња и фалсификовање еура.

*Претходни шеф радне групе, од образовања до јуна 2014. био је Драган Пејановић, секретар Министарства унутрашњих послова

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у јулу 2012. Преговарач за ово поглавље је **Анђелко Лојпур**, професор на универзитету Црне Горе, шеф радне групе је **Смиљана Прелевић**, секретарка Министарства науке. Секретар радне групе је **Марко Мрдак** из МВПЕИ. Радну групу чини 26 чланова (8 из државних институција и 18 из цивилног сектора).

Европска унија поклања посебну пажњу науци и истраживању јер ова област представља један од најзначајнијих елемената развоја сваке државе. Знање, као најзначајнији интелектуални ресурс, временом све више добија на важности, а успостављање стабилног научног система постаје основа модерног друштва и покретач унапређења животног стандарда.

Својом стратегијом и програмима, ЕУ је обезбједила квалитетне услове за развој научно-истраживачке дјелатности, што захваљујући темељном научном приступу и иновацијама погодује економском расту. Како би се у предстојећем периоду посветила посебна пажња главној идеји Лисабонске стратегије, да учини ЕУ најконкурентнијом и најдинамичнијом свјетском економијом, државе чланице су одлучиле да повећају улагања у науку и истраживање на 3% БДП-а и тиме посредно подстакну конкурентност и раст националних привреда.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у јулу 2012. Преговарач за ово поглавље је **Анђелко Лојнур**, професор на универзитету Црне Горе, шеф радне групе је **Мубера Курпејовић**, помоћница министра просвете и спорта. Секретар радне групе је **Мелита Растодер** из МВПЕИ. Радну групу чини 41 члан (18 из државних институција и 23 из цивилног сектора).

Ово поглавље обухвата области образовања и обуке, младих и спорта, културе, приступа образовању, програме и друге инструменте ЕУ.

Области образовања и културе су у надлежности земаља чланица. Европска унија расположивим механизмима доприноси развоју образовања и мобилности.

ЕУ предузима конкретне мјере како би образовање постало дио стратегије запошљавања и како би ЕУ постала свјетски центар знања. ЕУ промовише очување културних добара с европским вриједностима, пружа подршку људима из области културе за живот и рад у другим европским државама, подстиче слободну циркулацију културних и умјетничких производа и дјела широм ЕУ и стимулише дијалог међу различитим културама.

ЕУ тежи обезбјеђивању једнаких услова за стицање знања неопходних за укључивање у друштвене процесе, истовремено водећи рачуна о националној, регионалној, културној и језичкој разноликости, суверенитету образовне политике држава чланица, као и подстицању сарадње између држава чланица.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у јануару 2013. Преговарач за ово поглавље је **Далиборка Пејовић**, државна секретарка Министарства одрживог развоја и туризма, шеф радне групе је **Ивана Војиновић**, генерална директорица Директората за животну средину и климатске промјене у Министарству одрживог развоја и туризма. Секретар радне групе је **Сања Радовић** из МВПЕИ. Радну групу чини 61 члан (50 из државних институција и 11 из цивилног сектора).

Политике ЕУ у области животне средине и климатских промјена имају за циљ да промовишу одрживи развој, прелазак на економију с ниском емисијом угљен-диоксида и ефикасним искориштавањем ресурса и заштиту животне средине за садашње и будуће генерације.

Правна тековина обухвата хоризонтално законодавство, квалитет ваздуха, климатске промјене, управљање отпадом, управљање водама, заштиту природе, индустријско загађивање, хемикалије, буку и цивилну заштиту. Циљеви заштите животне средине су заштита очувања здравља и живота људи, квалитета екосистема, заштита биљних и животињских врста и културних добара чији је творац човјек, очување равнотеже и еколошке стабилности природе, рационално и адекватно коришћење природних ресурса. Преговори у овој области су добра прилика за унапређење заштите животне средине као неопходног предуслова за спровођење принципа и стандарда одрживог развоја.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радне група је формирана у јануару 2013. Преговарач за ово поглавље је **Далиборка Пејовић**, државна секретарка Министарства одрживог развоја и туризма, шеф радне групе је **Рада Марковић**, помоћница директора Управе за инспекцијске послове. Секретар радне групе је **Мелита Растодер** из МВПЕИ. Радну групу чини 42 члана (30 из државних институција и 12 из цивилног сектора).

Ово поглавље разматра теме и питања подијељене у двије цјелине: заштита потрошача и заштита здравља.

Заштита економских интереса потрошача, информисање и едукација потрошача, као и ефикасна заштита њихових интереса чине основ политике заштите потрошача у Европској унији.

Кључна питања у области безбједности производа су: општа безбједност производа, обмањујући производи и брза размјена информација о опасним производима. Кључна питања у области заштите економских интереса потрошача су: склапање уговора на даљину; уговори склопљени ван пословних просторија; одредбе које се противе начелима свјесности и поштења (неправичне одредбе у потрошачким уговорима); продаја робе широке потрошње и пријетећим гаранцијама; истицање цијена производа понуђених потрошачима; обмањујуће и компаративно рекламирање; нелојална комерцијална пракса; временски подијељено коришћење непокретности, дугорочних производа за одмор, препродаје и размјене; путни аранжмани, аранжмани за одморе и аранжмани за организована путовања; дистанциона продаја; одговорност за неисправне производе; судска и управна забрана; потрошачки кредити; сарадња између органа надлежних за заштиту потрошача.

Заштита здравља односи се на усклађивање приступа политици јавног здравља међу државама чланицама Европске уније, а остварује се кроз унапређење здравља и надзор над остваривањем циљева здравствене политике, кроз борбу против заразних болести, ријетких болести и рака, спречавање зависности и незгода, као и болести повезаних са загађењем околине. Ова подобласт, такође, разматра питања права пацијената у прекограничној здравственој заштити, ментално здравље, крви, ткива, ћелија и органа, превенције повреда, заразних болести, ријетких болести, као и спречавања злоупотребе алкохола и дрога и контролу дувана.

Циљеви ЕУ политике за заштиту здравља су: усклађивање законодавства које се односи на здравствену заштиту унутар Уније, заштита грађана од пријетњи здрављу, промовисање политика које воде до здравијих животних стилова, допринос смањењу појаве већих болести у Унији, допринос развоју ефикаснијих здравствених система, пружање здравствене информације, давање права грађанима на изражавање мишљења о здравственим питањима.

Мјере заједничке политике ЕУ укључују заједничку регулацију између потрошачких и пословних организација те смјернице за добру праксу, као и законодавство које се односи на заштиту потрошача.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Вукићевић**, генерални директор за буџет у Министарству финансија, шеф радне групе је **Митар Бајчета**, самостални савјетник у Министарству финансија. Секретар радне групе је **Ђорђе Јанковић** из МВПЕИ. Радну групу чини 31 члан (27 из државних институција и 4 из цивилног сектора).

Царинска унија представља јединствено царинско подручје 28 земаља чланица Европске уније у којем се одвија укупна унутрашња трговина и промет робом између земаља чланица, без царинских формалности, односно без царинског надзора над робом и без наплате царинских давања.

Основни циљеви Царинске уније су стварање зоне слободне трговине, јачање економских односа међу државама чланицама ЕУ, убрзање развоја трговинских активности, подизање животног стандарда и осигурање бољих могућности запошљавања, повећањем продуктивности и постизањем финансијске стабилности.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана априла 2013. Преговарач за ово поглавље је **Игор Новељић**, секретар Министарства економије, шеф радне групе је **Горан Штепановић**, помоћник министра економије. Секретар радне групе је **Јелена Лековић** из МВПЕИ. Радну групу чине 24 члана (22 из државних институција и 2 из цивилног сектора).

Ово поглавље обухвата све аспекте дјеловања ЕУ на међународном плану, укључујући заједничку трговинску политику, билатералне споразуме с трећим земљама, као и развојну политику и хуманитарну помоћ.

Заједничка трговинска политика обухвата трговину робом и услугама, комерцијалне аспекте интелектуалне својине, директне стране инвестиције, политику извоза, као и мјере заштите трговине. Њени циљеви су: допринос развоју свјетске трговине, постепено укидање ограничења у међународној трговини и директним страним инвестицијама, као и смањење царинских и других баријера.

ЕУ је заључила бројне споразуме с трећим државама, регионалним и међународним организацијама. До сада је потписала преко 200 различитих уговора о слободној трговини. Поред тога царинска унија успостављена је са Турском, Андором и Сан Марином. Споразуми о партнерству и сарадњи потписани су са Русијом.

Обавеза државе која приступа Европској унији је да осигура да сви уговори/споразуми о слободној трговини, инвестицијама и економској сарадњи буду усклађени с правном тековином ЕУ.

Када је ријеч о захтијевима у погледу развојне политике и хуманитарне помоћи, од Црне Горе се очекује да усклади домаће законодавство с правном тековином ЕУ, међународним обавезама које прихватају државе чланице ЕУ и да обезбиди капацитете за учествовање у развојној и хуманитарној помоћи намјењеној земљама у развоју и најмање развијеним земљама.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је државни секретар за европске интеграције амбасадор **Александар Андрија Пејовић**, шеф радне групе је амбасадор **Владимир Радуловић**, државни секретар за политичка питања у Министарству вањских послова и европских интеграција. Секретар радне групе је **Милена Шофранац** из МВПЕИ. Радну групу чини 35 чланова (29 из државних институција и 6 из цивилног сектора).

У оквиру ове области обрађују се питања односа државе кандидата са Европском унијом и њеним институцијама. Ово поглавље се бави питањима Заједничке, вањске и безбједносне политике, као и Заједничке, безбједносне и одбрамбене политике Европске уније. У фокусу се налази приступање и усаглашавање Црне Горе са декларацијама и одлукама Савјета Европске уније и Високог представника за вањску политику ЕУ.

У овом поглављу се преговара о укупном безбједносном и одбрамбеном систему, у сарадњи с међународним организацијама. Оно се састоји из више подобласти: Сарадња с међународним организацијама (посебно Савјет Европе и Уједињене нације), контрола наоружања, Европска безбједносна и одбрамбена политика, политички дијалог с ЕУ, сарадња с НАТО-ом, борба против тероризма.

Поглавље Вањска, безбједносна и одбрамбена политика подразумеива и регулисање учешћа државе кандидата у мисијама и војно – одбрамбеним институцијама и организацијама које су од интереса за Европску унију. У првом реду се истиче сарадња државе кандидата с НАТО-ом и учешће у мировним мисијама.

Такође, земља кандидат за чланство у ЕУ мора имати развијен систем контроле наоружања, који се заснива на нормативном оквиру усклађеном с правном тековином ЕУ.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Вукићевић**, генерални директор за буџет у Министарству финансија, шеф радне групе је **Ана Крсмановић**, помоћница министра финансија. Секретар радне групе је **Александар Никчевић** из МВПЕИ. Радну групу чини 24 члана (20 из државних институција и 4 из цивилног сектора).

Ово поглавље се односи на стандарде, методе и међународно прихваћена, и у складу с ЕУ, начела унутрашње финансијске контроле у јавном сектору и контролу трошења средстава из фондова Европске уније.

Финансијски надзор обухвата четири главне области: јавна унутрашња финансијска контрола (ПИФЦ), екстерна ревизија, заштита финансијских интереса ЕУ и заштита еура од кривотворења.

Основни циљеви овог поглавља су: финансијска стабилност држава чланица, спречавање злоупотребе финансијских средстава, допринос ефикаснијем, успјешнијем и одговорнијем трошењу новца из буџета државе и ЕУ, представља значајан механизам за борбу против корупције.

Систем унутрашњих финансијских контрола доприноси унапређењу дисциплине и транспарентности у коришћењу јавних средстава, средстава ЕУ, као и заштити финансијских интереса ЕУ.

Преговарач

Шеф РГ

Секретар РГ

Радна група је формирана у априлу 2013. Преговарач за ово поглавље је **Никола Вукићевић**, генерални директор за буџет у Министарству финансија, шеф Радне групе је **Миодраг Радоњић**, помоћник министра финансија. Секретар радне групе је **Владана Митровић** из МВПЕИ. Радну групу чини 26 чланова (22 из државних институција и 4 из цивилног сектора).

Ово поглавље обухвата правила о сопственим средствима која представљају финансијске приходе буџета ЕУ.

Како би свака земља чланица Европске уније имала право на коришћење средстава из заједничког буџета Европске уније, мора имати и обавезу уплате у буџет. Заједнички буџет се пуни из три основне врсте прихода: традиционалних сопствених средстава (приходи од царина), сопствених средстава по основи пореза на додату вриједност (ПДВ) као и сопствених средстава из уплата држава чланица на темељу бруто националног дохотка (БНД).

Буџет ЕУ финансира огроман низ активности, од руралног развоја и заштите животне средине до вањских граница заштите и унапређења људских права. Европска комисија, Савјет и Парламент имају право гласа о висини буџета и начину његовог распоређивања. Међутим, Европска комисија и земље чланице су одговорне за потрошњу средстава из буџета.

ЕУ је издвојила 959,988 милијарди еура за период од 2014-2020.

Преговарач

Ово поглавље се бави учешћем будуће државе чланице у раду институција Европске уније.

То подразумева одређивање броја представника у институцијама, број гласова и начин гласања у одређеним тијелима. Овдје се, прије свега, мисли на број гласова у Европском савјету и Савјету министара ЕУ. Прецизно се утврђује који број гласова ће будућа држава чланица имати када се одлучује у оквиру Савјета у случајевима када се одлуке доносе квалификованом већином.

Свака држава приступањем добија могућност да добије и једног комесара у састав Европске комисије. Када је ријеч о Европском парламенту, држава ступањем у чланство има право да њени држављани буду бирани за чланове Европског парламента, као и да њени грађани гласају. Лисабонски уговор је одредио укупан број посланика Европског парламента. Колико ће свака држава чланица имати посланика у ком сазиву, одређује Савјет ЕУ прије свих избора.

Након приступања, нова држава чланица стиче право да именује судију у Суд Европске уније. Такође, гувернери народних банака сваке државе чланице учествују у раду Европске централне банке. Осим тога, свака држава чланица има свог представника у Европском ревизорском суду, Европском економском и социјалном комитету, Комитету региона и др.

Преговарач

Ово поглавље ће се преговарати на самом крају процеса. Оно укључује сва питања која се јављају током преговора а нијесу обухваћена неким другим поглављем правне тековине.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДРШКУ ГЛАВНОМ ПРЕГОВАРАЧУ

Канцеларија главног преговарача обавља послове из домена: подршке реализацији послова и дневних активности главног преговарача, организације и праћења састанака главног преговарача с домаћим и страним представницима у земљи и иностранству, припреме састанака и посјете главног преговарача, као и учешћа на јавним догађајима. Канцеларија координира послове с преговарачком структуром и осталим релевантним субјектима процеса приступања. Дио Канцеларије главног преговарача, који своју дјелатност врши у оквиру Мисије Црне Горе при Европској унији, превасходно је усмјерен на комуникацију с представницима институција Европске уније, у првом реду Европске комисије и Савјета, као и сталним представништвима држава чланица при ЕУ. Канцеларија главног преговарача у Мисији Црне Горе при ЕУ представља канал комуникације преговарачке структуре (на оперативном плану преговарача, шефова и секретара радних група за припрему преговора о поглављима) с Европском комисијом. Задужена је за координацију доставе материјала и докумената из преговарачког процеса у оба смјера, између преговарачке структуре и ЕУ.

Канцеларија главног преговарача има девет чланова, од којих су седам у Подгорици и два у Бриселу. Њеним радом руководи шеф Канцеларије.

СЕКРЕТАРИЈАТ ПРЕГОВАРАЧКЕ ГРУПЕ

Секретаријат Преговарачке групе, је задужен за координирање послова који произлазе из преговора о приступању Црне Горе Европској унији, припрему аналитичког прегледа усклађености законодавства Црне Горе с правном тековином ЕУ; израду извјештаја током преговора, техничку припрему за рад радних група за преговоре по појединим поглављима, техничку припрему предлога преговарачких позиција, припрему састанака Државне делегације и Преговарачке групе и координацију електронске базе података за праћење преговора. Секретаријат је формиран у фебруару 2012. Одлуком о успостављању структуре за преговоре о приступању Црне Горе ЕУ. Секретаријат има деветнаест чланова, представника МВПЕИ, а његовим радом руководи секретар Преговарачке групе, кога на предлог шефа Државне делегације и уз сагласност главног преговарача именује и разрјешава Влада.

Миодраг Радовић

Секретар Преговарачке групе

Татјана Томић

Секретар РГ 1,6

Драгана Гарбин

Секретар РГ 19

Милена Биро

Секретар РГ 3, 4, 5

Марко Мрдак

Секретар РГ 7, 8, 25

Зорка Кордић

Секретар РГ 9, 17

Мелита Растодер

Секретар РГ 10, 26, 28

Велимир Шљиванчанин

Секретар РГ 11, 13

Срђан Ћетковић

Секретар РГ 2, 12

Амина Бајровић
Секретар РГ 14, 21

Сања Радовић
Секретар РГ 15, 27

Ђорђе Јанковић
Секретар РГ 16, 29

Ана Томковић
Секретар РГ 18

Владана Митровић
Секретар РГ 20, 33

Бојан Вујовић
Секретар РГ 22

Виолета Беришај
Секретар РГ 23

Милош Радоњић
Секретар РГ 24

Јелена Лековић
Секретар РГ 30

Милена Шофранац
Секретар РГ 31

Александар Никчевић
Секретар РГ 32

**Претходни секретар Преговарачке групе, од образовања до септембра 2014. био је Миливоје Јуришић.*

УМЈЕСТО ЗАВРШНЕ РИЈЕЧИ...

Успјех који смо остварили на европском путу, након двије године преговора, резултат је вишегодишњих темељних припрема, добре организације и координације посла, марљивог рада, озбиљности и одговорности.

Преговарачка структура, која броји више од 1300 људи директно укључених у преговоре, дала је немјерљив допринос у испуњавању европских задатака и напредовању према чланству у ЕУ. Такође, цијело црногорско друштво је показало изузетну посвећеност, дух сарадње и заједништва у остварењу заједничке мисије- будућег чланства Црне Горе у ЕУ.

Резултат радује, али и обавезује да истим темпом, квалитетом и посвећеношћу наставимо даље. Свјесни смо да трчимо најважнију дионицу европског маратона и да резултат, у највећој мјери, зависи од нас. Мотив више је то што реформе не спроводимо због Уније него због нас самих, због вишег квалитета живота и боље будућности свих нас.

Након двије године преговора можемо рећи да смо поставили сигурне и добре темеље наше европске будућности. И више од тога. Спремни смо да у наредном периоду наставимо одлучним корацима према Европи.

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene